

CAN YOU ANSWER THESE QUESTIONS?

1. Name four famous Rabbis who lived in Machuza?
2. Who was Rav Nachman's father-in-law?
3. Where was Machuza located?
4. With which member of royalty did Rava have cordial relations?
5. Describe three special traits that Rava possessed?

This and much more will be addressed in the ninth lecture of this series: "The Luminaries of Machuza".

To derive maximum benefit from this lecture, keep these questions in mind as you listen to the tape and read through the outline. Go back to these questions once again at the end of the lecture and see how well you answer them.

PLEASE NOTE: This outline and source book was designed as a powerful tool to help you appreciate and understand the basis of Jewish History. Although the lectures can be listened to without the use of the outline, we advise you to read the outline to enhance your comprehension. Use it as well as a handy reference guide and for quick review.

THE EPIC OF THE ETERNAL PEOPLE

Presented by Rabbi Shmuel Irons

Series IV Lecture #9

THE LUMINARIES OF MACHUZA

I. Rabbah bar Abbuha

A.

ובשנת תק"ע אתא פפא בר נצר ואחרבה לנהרדעא ואזל רבה בר אבוה זקננו לשכנציב ולשלחי למחוזא. והוה התם רב יוסף בר חמא אבוה דרבא ושאר רבנן דילן לפומבדיתא. אגרש"ג 28

In the year 259 C.E. Papa bar Netzer came and destroyed Nehardea. [Thereupon] my ancestor Rabbah bar **Abbuha** went to Shachnatziv and to Shalchi and to Machuza. Rav Yosef bar Chama the father of Rava was there [at the time]. Our other Rabbis went to Pumbedeisa. **The Letter of Rav Sherira Gaon p. 82**

B.

אמר רב נחמן אמר רבה בר אבוה אמר רב: הלכה כרבי יוסי. ואמר רב נחמן אמר רבה בר אבוה אמר רב: מודים חכמים לרבי יוסי בטבור של שני תינוקות שחותכין, מאי טעמא - דמנתחי אהדדי. שבת קכט.

R. Nachman said in Rabbah b. Abbuha's name in Rav's name: The halachah is as R. Yosei.. **R. Nachman also said in Rabbah b. Abbuha's name in Rav's name:** The Sages agree with R. Yosei in the case of the navel-string of twins, that we cut them. What is the reason? Because they pull upon each other. **Shabbos 129a**

C.

רבה בר אבוה מערב לה לכולה מחוזא ערסייתא ערסייתא משום פירא דבי תורי. עירובין כו.

Rabbah b. Abbuha provided a separate eruv for each row of alleys throughout all **Machuza**, on account of the cattle ditches [that separated one row from another]. **Eirubin 26a**

D.

אשכחיה רבה בר אבוה לאליהו, אמר ליה: כמאן חזיא אסתר ועבדא הכי? - אמר ליה: ככולהו תנאי וככולהו אמוראי. מגילה טו:

Rabbah b. Abbuha came across Eliyahu and said to him, Which of these reasons prompted Esther to act as she did? He replied: [All] the reasons given by all the Tannaim and all the Amoraim. **Megilla 15b**

E.

אשכחיה רבה בר אבוא לאליהו דקאי בבית הקברות של נכרים, אמר ליה: מהו שיסדרו כבעל חוב? - אמר ליה: גמר מיכה מיכה מערכין גבי ערכין כתיב ואם מך הוא מערכך גבי בעל חוב כתיב (ויקרא כ"ה) וכי ימוך אחיך. - מנין לערום שלא יתרום? - דכתיב (דברים כ"ג) ולא יראה בך ערות דבר. - אמר ליה: לאו כהן הוא מר, מאי טעמא קאי מר בבית הקברות? - אמר ליה: לא מתני מר טהרות? דתניא, רבי שמעון בן יוחי אומר: קבריהן של נכרים אין מטמאין, שנאמר (יחזקאל לד) ואתן צאני צאן מרעיתי אדם אתם - אתם קרויין אדם, ואין נכרים קרויין אדם. - אמר ליה: בארבעה לא מצינא, בשיתא מצינא? - אמר ליה: ואמאי? - אמר ליה: דחיקא לי מילתא. דבריה ועייליה לגן עדן, אמר ליה: פשוט גלימך, ספי שקול מהני טרפי. ספא שקל. כי הוה נפיק שמע דקאמר: מאן קא אכיל לעלמיה כרבה בר אבוא נפץ שדנהו. אפילו הכי, אתייה לגלימיה, סחט גלימא ריחא, זבניה בתריסר אלפי דינרי, פלגינהו לחתנוותיה. בבא מצינא קיד:

Rabbah b. Abbuha met Eliyahu standing in a non-Jewish cemetery. Said he to him: Is a means test to be applied in favour of a debtor? — He replied: We deduce [the law of] poverty [written here] from that of ‘valuations’. In respect of ‘valuations’ it is written, But if he be poorer than thy valuation [. . . according to the means of him that vowed shall the priest value him]. Whilst of a debtor it is written, "And if thy brother be waxen poor [. . . then thou shalt relieve him]." [He asked him further:] Whence do we know that a naked man must not separate [terumah]? — From the verse, That He see no unclean thing in thee. Said he [Rabbah] to him: Art thou not a priest: why then dost thou stand in a cemetery? He replied: Has the Master not studied the laws of purity? For it has been taught: R. Shimon b. Yochai said: The graves of Gentiles do not defile, for it is written, And ye my flock, the flock of my pastures, are men; only ye are designated ‘men’. — He replied: I cannot even adequately study the four [orders]; can I then study six? And why? he inquired. I am too hard pressed, he answered. He then led him into Paradise and said to him: Remove thy robe and collect and take away some of these leaves. So he gathered them and carried them off. As he was coming out, he heard a remark, ‘Who would so consume his [portion in] the world [to come] as Rabbah b. Abbuha has done?’ Thereupon he scattered and threw them away. Yet even so, since he had carried them in his robe, it had absorbed their fragrance, and so he sold it for twelve thousand denarii, which he distributed among his sons-in-law. **Bava Metzia 114a-b**

II. The House of the Resh Galusa

A.

רבה בר אבוא זקננו ומן דבית נשיא הוה דאנחנא נקיטיןן בקבלה דמן בית נשיאה אנחנא ומזרעיה דרבה בר אבוא. אגרת דרב שרירא גאון 06

Rabbah bar Abbuha was our ancestor and he was part of the princely house (house of the Resh Galusa). For we have a tradition that we are descended from the princely house and we are of the seed of Rabbah bar Abbuha. **The Letter of Rav Sherira Gaon pp. 60**

B.

אמר להו רבה בר אבוא לרבנן: עיינו ביה כרב נחמן, אי בשרו מעלה הבל איתיב ליה ברת. יבמות פ:

Rabbah b. Abbuha said to the Rabbis, "Examine R. Nahman. If his body steams I will allow him to marry my daughter." **Yevamos 80b**

C.

א"ל: ומשום דרב נחמן חתניה דבי נשיאה הוא, מזלזל בשמעתייה דר' יוחנן. חולין קכד.

Said [R. Ammi] to him, "And even if R. Nachman is the son-in-law of the Exilarch shall he make light of the teaching of R. Yochanan?" **Chullin 124a**

D.

אם היו רבים צריכין לו - מותר. . . רב נחמן שרא לה לילתא למיפק אאלונקי. ביצה כה:

When a number of people need him it is permitted [to be carried on Yom Tov in a sedan chair] . . . R. Nachman permitted [his wife] Yalta to be carried in a sedan-chair. **Beitza 25b**

III. The Dayan of Nehardea

A.

כי אתא רב נחמן [לנהרדעא] אמר: פניוה לעפרייהו. עירובין ו:

When R. Nahman came [to Nehardeah] he ordered the earth to be removed. **Eiruvim 6b**

B.

ההוא גברא דגזל פדנא דתורי מחבריה, אזל כרב בהו כרבא, זרע בהו זרעא, לסוף אהדרינהו למריה אתא לקמיה דרב נחמן, אמר להו: זילו שומו שבחא דאשבח. אמר ליה רבא: תורי אשבח, ארעא לא אשבח? אמר: מי קאמינא נשימו כוליה? פלגא קאמינא. א"ל: סוף סוף גזילה הוא, וקא הדרה בעינא דתנן: כל הגזלנין משלמין כשעת הגזלה אמר ליה, לא אמינא לך: כי יתיבנא בדינא לא תימא לי מידי? דאמר הונא חברין עלאי: אנא ושבור מלכא אחי בדינא, האי אינש גזלנא עתיקא הוא ובעינא דאיכנסיה. בבא קמא צו:

A certain man who misappropriated a yoke of oxen from his fellow went and did some ploughing with them and also sowed with them some seeds and at last returned them to their owner. When the case came before R. Nachman he said [to the sheriffs of the court]: 'Go forth and appraise the increment [added to the field].' But Rava said to him: Were only the oxen instrumental in the increment, and did the land contribute nothing to the increment? He replied: Did I ever order payment of the full appraisal of the increment? I surely meant only half of it. He, however, rejoined: Be that as it may, since the oxen were misappropriated they merely have to be returned intact, as we have indeed learnt: All robbers have to pay in accordance with [the value] at the time of the robbery. [Why then pay for any work done with them?] — He replied: Did I not say to you that when I am sitting in judgment you should not make any suggestions to me, for Huna our colleague said with reference to me that I and 'King' Shapur (Shmuel) are [like] brothers in respect of civil law? That person [who misappropriated the pair of oxen] is a notorious robber, and I want to penalise him. **Bava Kama 96b**

C.

אמר ליה רב נחמן לרב הונא: הלכתא כוותין או הלכתא כוותייכו? אמר ליה: הלכתא כוותייכו, דמקרביתו לבבא דריש גלותא דשכיחי דיני. בבא בתרא סה.

R. Nachman said to R. Huna: Does the law follow our opinion or yours? — He replied: The law follows your view, since you have continual access to the gate of the Exilarch, where the judges are in session. **Bava Basra 65a**

D.

קיימא לן: הלכתא כרב נחמן בדיני. כתובות יג.

It is established for us [that] in civil matters the law is according to R. Nachman.

Kesubos 13a

E.

רב נחמן בשלחי ובמחוזא עם רבנן דנהרדעא. ולא אשכחינן דהוה עייל רב נחמן לקמיה דרב הונה אלא כבני זוגייהו הוו. אגרת דרב שרירא גאון 48

Rav Nachman was in Shalchi and Mechuza together with the Rabbis of Nehardea. We don't find Rav Nachman coming in front of Rav Huna [as a disciple], rather their relationship was as colleagues. **The Letter of Rav Sherira Gaon 84**

F.

רב אסי בר נתן קשיא ליה הא מתניתא, אתא לנהרדעא לקמיה דרב ששת ולא אשכחיה, אתא אבתריה למחוזא. נדרים עח.

This Baraita was unintelligible to R. Assi b. Nathan, so he went to Nehardea, before R. Sheshes. Not finding him there, he followed him to Machuza. **Nedarim 78a**

G.

היא איתתא דאזמנוה לדינא קמיה דאמימר בנהרדעי, אזל אממר למחוזא, ולא אזלה בתריה. כתב פתיחא עילוה. ראש השנה לא:

A certain woman was summoned to appear before Amemar in Nehardea. Meanwhile Amemar went to Machuza, but she did not follow him. He accordingly wrote out a summons [under the penalty of the ban] against her. **Rosh HaShana 31b**

IV. The Saint of Mechuza

A.

רב נחמן משדר גוזאי, אמר: אי לאו תורה, כמה נחמן בר אבא (כי אנא) איכא בשוקא. קדושין לג.

R. Nahman sent his guardsmen, [for] he said: 'But for the Torah, how many Nahman[s] (b. Abba) like myself are there in the market place!' **Kiddushin 33a**

B.

ומצינו עשרה מילי דחסידותא דהוה נהוג בהון רב ובתריה לא יכלו כולהו שמעיה לאחזוקי בהון וכל חד מנהון אחזוקי בחדא מנהון: שלישיית דהוה מקיים שלש סעודות בשבת ונהג רב נחמן אחריו. [עיינן בשבת קיח:] תשובת הגאונים הובא בס' האורה לרש"י וס' היוחסין

We find ten matters of piety that was part of Rav's constant behavior. After his passing, no one of his disciples was able to wholly incorporate them. However, each of one of [his disciples] held fast to one of them. *Third:* He would [always] fulfill [the mitzvah of eating] three meals on the Sabbath. Rav Nachman followed him [in this matter]. [see also Shabbos 118b]. **Responsa of the Gaonim quoted in Rashi Sefer HaOrah and Sefer HaYuchasin**

C.

הדר אוקים רב נחמן אמורא עליה ודרש: דברים שאמרתי לפניכם טעות הן בידי. עירו' טז:

Thereupon R. Nachman appointed an Amora on the subject and gave the following exposition: The statement I made to you was an error on my part. **Eiruvim 16b**

D.

משמת רבי - הוכפלו צרות. משמת רבי - בטלה ענוה ויראת חטא. אמר ליה רב יוסף לתנא: לא תיתני ענוה, דאיכא אנא. אמר ליה רב נחמן לתנא: לא תיתני יראת חטא, דאיכא אנא. סוטה מט:

When Rabbi [Yehudah HaNasi] died, humility and fear of sin ceased. R. Yoseph said to the tanna, Do not include [when reciting this Mishnah] the word 'humility', because there is I. R. Nachman said to the teacher, Do not include 'fear of sin', because there is I.

Sotah 49b

E.

רבא הוה יתיב קמיה דרב נחמן, חזייה דקא מנמנם. אמר ליה: לימא ליה מר דלא לצערן. - אמר ליה: מר לאו אדם חשוב הוא? - אמר ליה: מאן חשיב, מאן ספין, מאן רקיע? - אמר ליה: ליתחזי לי מר. איתחזי ליה. אמר ליה: הוה ליה למר צערא? אמר ליה: כמישחל בניתא מחלבא. ואי אמר לי הקדוש ברוך הוא זיל בהווא עלמא כד הוית - לא בעינא, דנפיש ביעתותיה. צועד קטן כח.

Rava, while seated at the bedside of R. Nachman, saw him sinking into slumber [death]. Said he to Rava: 'Tell him, Sir, not to torment me'. Said Rava: 'Are you, Sir, not a man esteemed?' Said [R. Nachman] to him, 'Who is esteemed, who is regarded, who is distinguished [before the Angel of Death]?' Said [Rava] to him: 'Do, Sir, show yourself to me [in a dream]'. He did show himself. [Rava] asked him: 'Did you suffer pain, Sir'? He replied: 'As [little as] the taking of a hair from the milk; and were the Holy One, blessed be He, to say to me, Go back to that world as you were, I wish it not, for the dread thereof [of death] is great'. **Moed Katan 28a**

F.

[ונפטר] רב נחמן בר יעקב בשנת תרל"א. סדר תנאים ואמוראים

Rav Nachman bar Yaakov died in the year 320. **Seder Tanaim V'Amoraim**

V. The Prodigy of Mechuza

A.

כשמת ר' עקיבא נולד רבי, כשמת רבי נולד רב יהודה, כשמת רב יהודה נולד רבא, כשמת רבא נולד רב אשי, ללמדך, שאין צדיק נפטר מן העולם עד שנברא צדיק כמותו, שנאמר: (קהלת א) וזרח השמש ובא השמש, עד שלא כבתה שמשו של עלי זרחה שמשו של שמואל הרמתי, שנאמר: (שמואל א' ג) ונר אלקים טרם יכבה ושמואל שוכב וגו'. קדושין עב:

When R. Akiba died, Rabbi was born; when Rabbi died, Rav Yehudah was born; when Rav Yehudah died, Rava was born; when Rava died, R. Ashi was born. This teaches that a righteous man does not depart from the world until [another] righteous man like himself is created, as it is said, the sun riseth and the sun goeth down: before Eli's sun was extinguished, the sun of Shmuel of Ramoth rose, as it is said, and the lamp of G-d was not yet gone out, and Shmuel was laid down [etc.]. **Kiddushin 72b**

B.

תני רב שמואל בר יצחק קמיה דרב הונא. . . אמר ליה רבא. מגילה ח:

As R. Shmuel b. Yitzchak taught before R. Huna. . . Said Rava to him. **Megilah 8b**

C.

א"ל רבא לרב יהודה: בבא קמא צז.

Rava said to Rav Yehudah: **Bava Kama 97a**

D.

אמר רבא: אשכחתינא לסבי דפומבדיתא דיתבי וקאמרי: פסחים קיז:

Rava said: I found the elders of Pumbedisa sitting and stating . . . **Pesachim 117b**

E.

סבי דפומבדיתא רב יהודה ורב עינא. סנהדרין יז:

'The elders of Pumbedisa', are Rav Yehudah and R. 'Aina. **Sanhedrin 17b**

F.

רבא מייתי ליה אריסיה כל יומא. יומא חד לא אייתי, אמר: מאי האי? סליק לאיגרא, שמעיה לינוקא דקאמר (חבוקוק ג) שמעתי ותרגז בטני. אמר: שמע מניה נח נפשיה דרב חסדא, ובדיל רבה אכיל תלמידא. יומא עה:

Unto Rava his field laborer used to bring them from the meadow every day. One day he did not bring them. He wondered: Why this? He went up to the roof and heard a child which read: When I heard, my inward parts trembled. Thereupon he said: One knows from this that R. Chisda is dead. It is for this reason that people say: By the merit of his master eats the pupil. **Yoma 75b**

G.

בת רב חסדא הוה יתבה בכנפיה דאבוה, הוו יתבי קמיה רבא ורמי בר חמא. אמר לה: מאן מינייהו בעית? אמרה ליה: תרוייהו, אמר רבא: ואנא בתרא. בבא בתרא יב:

The daughter of R. Chisda was sitting on her father's lap, and in front of him were sitting Rava and Rami b. Hama. He said to her: Which of them would you like? She replied: Both. Whereupon Rava said: And let me be the second. **Bava Basra 12b**

H.

רבא כרע בהודאה תחלה וסוף. אמרי ליה רבנן: אמאי קא עביד מר הכי? - אמר להו: חזינא לרב נחמן דכרע, וחזינא ליה לרב ששת דקא עבד הכי. ברכות לד:

Rava knelt in the thanksgiving at the (Modim) beginning and at the end. The Rabbis said to him: Why does your honor act thus? He replied to them: I have seen R. Nachman kneeling, and I have seen R. Sheshes doing thus. **Berachos 34b**

I.

אמר רב ששת: פרט לשקינא לה שלא כדרכה. א"ל רבא: משכבי אשה כתיב. יבמות נה:

R. Sheshes replied: . . . Said Rava to him. **Yevamos 55b**

J.

רבא כד הוה מיפטר מיניה דרב יוסף הוה אזיל לאחוריה, עד דמנגפן כרעיה ומתווסן אסקופתא דבי רב יוסף דמא. אמרו ליה לרב יוסף: הכי עביד רבא. אמר ליה: יהא רעוא דתרום רישך אכולה כרכא. יומא נג

When Rava was about to take leave of R. Yoseph he would go backwards, so that his feet were bruised and the threshold of the house of R. Yoseph was stained with blood. The people told R. Yoseph that Rava did that, whereupon he said to him: May it be the will [of G-d] that you raise your head above the whole city. **Yoma 53**

K.

רב יוסף בריה דרבא שדריה אבוהי לבי רב לקמיה דרב יוסף, פסקו ליה שית שני. כי הוה תלת שני מטא מעלי יומא דכפורי, אמר: איזיל ואיחזינהו לאינשי ביתי. שמע אבוהי, שקל מנא ונפק לאפיה, אמר ליה: זונתך נזכרת? איכא דאמרי, אמר ליה: יונתך נזכרת? איטרוד, לא מר איפסיק ולא מר איפסיק. כתובות סג.

R. Yoseph the son of Rava [was] sent [by] his father to the academy under R. Yoseph. and they arranged for him [to stay there for] six years. Having been there three years and the eve of the Day of Atonement approaching. he said, 'I would go and see my family'. When his father heard [of his premature arrival] he took up a weapon and went out to meet him. 'You have remembered', he said to him, 'your mistress [or mate]!' Another version: He said to him, 'You have remembered your dove!' They got involved in a quarrel and neither the one nor the other ate of the last meal before the fast. **Kesubos 63a**

L.

נח נפשיה דרב אדא בר אבא. רב יוסף אמר: אנא ענישתיה, דאנא לטייתיה. . . רב נחמן בר יצחק ריש כלה הוה, כל יומא מיקמי דניעול לכלה, מרהיט בהדיה רב אדא בר אבא לשמעתיה והדר עייל לכלה. ההוא יומא נקטוה רב פפא ורב הונא בריה דרב יהושע לרב אדא בר אבא משום דלא הוו בסיומא, אמרו ליה: אימא לן הני שמעתתא דמעשר בהמה היכי אמרינהו רבא, אמר להו: הכי אמר רבא והכי אמר רבא. בבא בתרא כב.

R. Adda b. Abba died. R. Yoseph said: It is through me that he has been punished. . . .

R. Nachman b. Yitzchok was the regular lecturer of the Kallah. Every time before he went to give his discourse, he used to run over it with R. Adda b. Abba; and only then would he attend the Kallah. One day R. Papa and R. Huna the son of R. Yehoshua got hold of R. Adda b. Abba because they had not been present at the concluding discourse [or rather the review] of Rava on the tractate Bekhoroth, and said to him: Tell us how Rava discussed the law of the 'Tithing of cattle.' He then gave them a full account of Rava's discourse. **Bava Basra 22a**

M.

אביי ורבא ורבי זירא ורבה בר מתנה הוו יתבי והוו צריכי רישא, אמרי: כל דאמר מלתא ולא מפריך להוי רישא. דכולהו איפריך, דאביי לא איפריך. חזייה רבה לאביי דגבה רישא, א"ל: נחמני, פתח ואימא. הוריות יד.

Abaye, Rava, R. Zera and Rabbah b. Mattena once sat studying together and felt the need to appoint a head. They agreed that whosoever would make a statement which could not be refuted shall become head. The statements of all of them were refuted, but that of Abaye was not. When Rava saw that Abaye held up his head, he called out to him: 'Nachmani, begin and say something'. **Horios 14a**

VI. Machuza

A.

אמר רבא: האי דחריפי בני מחוזא - משום דשתו מיא דדגלת, האי דגחורי - משום דמשמשי ביממא, והאי דנידי עיניהו - משום דדיירו בבית אפל. ברכות נט:

Rava also said: The reason why people of Machuza are so sharp is because they drink the waters of the Tigris; the reason why they have red spots is because they indulge in sexual intercourse in the daytime; the reason why their eyes blink is because they live in dark houses. **Berachos 59b**

B.

אמר עולא: הני אבולי דמחוזא, אילמלא דלתותיהן ננעלות - חייבין עליהן משום רשות הרבים. עירובין ו:

Ulla too has stated that the city gateways of Machuza, were it not for the fact that their doors were closed at night, would have been subject to the restriction of a public domain. **Eiruvim 6b**

C.

דרש ר' זירא במחוזא: גר מותר בממזרת, רגמוהו כולי עלמא באתרוגייהו. אמר רבא: מי איכא דדריש מילתא כי האי בדוכתא דשכיחי גיורי דרש רבא במחוזא: גר מותר בכהנת, טענוהו בשיראי. הדר דרש להו: גר מותר בממזרת, אמרו ליה: אפסידתא לקמייתא אמר להו: דטבא לכו עבדי לכו, אי בעי מהכא נסיב, ואי בעי מהכא נסיב. קדושין עג.

R. Zera lectured in Machuza: A proselyte may marry a mamzereth. Thereupon everyone pelted him with stones. Said Rava: Is there anyone who lectures thus in a place where proselytes abound! [Now] Rava lectured in Machoza: A proselyte may marry a priest's daughter, [whereupon] they loaded him with silks. Then he lectured to them again: A proselyte is permitted [to intermarry] with a mamzereth. Said they to him: You have destroyed your first [teaching]. He replied: I have done what is best for you: if one [a proselyte] wishes, he can take a wife from here [i. e. a mamzereth]; if he wishes, he can take a wife from there [i. e.. a priest's daughter]. **Kiddushin 73a**

D.

רבינא איקלע לבי מחוזא, אתו נשי דבי מחוזא רמו קמיה כבלי ושירי, קביל מינייהו. א"ל רבה תוספאה לרבינא, והתניא: גבאי צדקה מקבלין מהן דבר מועט, אבל לא דבר מרובה א"ל: הני לבני מחוזא דבר מועט נינהו. בבא קמא קיט.

Ravina came once to the city of Machuza, and the housewives of Machuza came and threw before him chains and bracelets, which he accepted from them. Said Rabbah Tosfa'ah to Ravina: Was it not taught: Charity collectors may accept from them small donations but not big amounts? He, however, said to him: These things are considered with the people of Machuza as small amounts. **Bava Kama 119a**

E.

אמימר שרא זילחא במחוזא, אמר: טעמא מאי אמור רבנן - דילמא אתי לאשוויי גומות, הכא ליכא גומות. שבת צה.

Amemar permitted sprinkling [the floors] in Machuza. He argued: What is the reason that the Rabbis said [that it is forbidden]? [It is] lest one come to level up depressions [in the earthen floor]. Here there are no depressions. [For all the floors are stone.] **Shabbos 95a**

F.

אמר רבא: הני נשי דמחוזא, אף על גב דלא עבדן עבדתא במעלי שבתא - משום מפנקותא הוא, דהא כל יומא נמי לא קא עבדן, אפילו הכי - שפל ונשכר קרינן להו. פסחים נ:

Rava said: As to these women of Machuza, though they do not work on the eve of the Shabbos, it is because they are used to indulgence [indolence], seeing that they do not work every day either. Yet even so, we call them, "an indolent person who profits". **Pesachim 50b**

G.

אמר רבא: והני בני מחוזא, כיון דמפנקי - אפילו חמרא נמי מסי להו. שבת קט.

Rava said, The people of Machuza, since they are delicate, even wine heals them [from swelling and they don't need to use vinegar]. **Shabbos 109a**

H.

אמר רבא: האי מאן דאגר אגורי לעבידתא ושלים עבידתא כפלגא דיומא, אי אית ליה עבידתא דניחא מינה - יהיב להו, אי נמי, דכותה - מפקד להו, דקשה - מינה - לא מפקד להו, ונותן להם שכרן משלם. אמאי? וליתיב להו כפועל בטל - כי קאמר רבא באכלושי דמחוזא, דאי לא עבדי חלשי. בבא מציעא עז.

Rava also said: If one engaged laborers for a piece of work, and they completed it in the middle of the day; if he has some [other] work easier than the first, he can give it to them, or even if of equal difficulty, he can charge them [with it]; but if it is more difficult, he cannot order them to do it, and must pay them in full. But why? Let him pay them as unemployed workers! — Rava referred to the workers of Machuza, who, if they do not work, feel faint. **Bava Metzia 77a**

VII. The Rabbi of Machuza

A.

בעון גזל הגובאי עולה, והרעב הווה, ובני אדם אוכלים בשר בניהן ובנותיהן, שנאמר (עמוס ד) שמעו הדבר הזה פרות הבשן אשר בהר שמרון העשקות דלים הרצצות אביונים אמר רבא: כגון הני נשי דמחוזא, דאכלן ולא עבדן. שבת לב:

For the crime of robbery locusts make invasion, famine is prevalent, and people eat the flesh of their sons and daughters, for it is said, Hear this word, ye kine of Bashan, that are in the mountain of Samaria, which oppress the poor, which crush the needy. **Said Rava, E.g., these women of Mahuza, who eat without working. Shabbos 32b**

B.

אמר רבי יצחק בר אבין: ופניהם דומין לשולי קדירה. ואמר רבא: ואינהו משפירי שפירי בני מחוזא, ומקריין בני גיהנם. ראש השנה יז.

R. Yitzchok b. Abin said: And their (the intermediated class בינוני who only go into Gehinnom for a short while) faces shall be black like the sides of a pot. **Rava added: Among them are the most handsome of the inhabitants of Machuza,** and they shall [or should] be called 'sons of Gehinnom'. **Rosh HaShanah 17a**

C.

אמר ר' חלבון: לעולם יהא אדם זהיר בכבוד אשתו, שאין ברכה מצויה בתוך ביתו של אדם אלא בשביל אשתו, שנאמר (בראשית י"ב) ולאברם הטיב בעבורה. והיינו דאמר להו רבא לבני מחוזא: אוקירו לנשיכו כי היכי דתתעטרו. בבא מציעא נט.

R. Chelbo said: One must always observe the honour due to his wife, because blessings rest on a man's home only on account of his wife, for it is written, And he treated Abram well for her sake. **And thus did Rava say to the townspeople of Machuza, Honor your wives,** that you may become enriched. **Bava Metzia 59a**

D.

זכה - הלא פרוש לרעב לחמך, לא זכה - ועניים מרודים תביא בית. אמר להו רבא לבני מחוזא: במטותא מנייכו, עושו בהדי הדדי, כי היכי דליהוי לכו שלמא במלכותא. בבא בתרא ט.

If a man is deserving, then shalt thou not deal thy bread to the hungry?, but if he is not deserving, then thou shalt bring the poor that are cast out (tax collectors) to thy house.

Rava said to the townfolk of Machuza: I beg of you, hasten [to the assistance of] one another, so that you may be on good terms with the Government. **Bava Basra 9a**

E.

אמר אביי: האי צורבא מרבנן דמרחמין ליה בני מתא, לאו משום דמעלי טפי, אלא משום דלא מוכח להו במילי דשמיא. אמר רבא, מריש הוה אמינא: הני בני מחוזא כולהו רחמו לי, כיון דהואי דיינא, אמינא: מינייהו סנו לי ומינייהו רחמו לי, כיון דחזאי דמאן דמיחייב ליה האידינא קא זכי למחר, אמינא: אם מרחם - כולהו רחמו לי, אי מסנו - כולהו סנו לי. כתובות קה:

Abaye said: If a scholar is loved by the townspeople [their love] is not due to his superiority but [to the fact] that he does not rebuke them for [neglecting] spiritual matters. Rava remarked: At first I thought that all the people of Machuza loved me. When I was appointed judge I thought that some would hate me and others would love me. Having observed, however, that the man who loses to-day wins tomorrow I came to the conclusion that if I am loved they all love me and if I am hated they must all hate me. **Kesubos 105b**

F.

אמר רבא: כי אתאי לפומבדיתא, אקפן נחמני שמעתתא ומתניתא דאסיר שמעתתא, דהווא עובדא דהוה בנהרדעא ואסר שמואל, בטבריא - ואסר רבי יוחנן ואמרי ליה: לפי שאינן בני תורה, ואמר לי: טבריא ונהרדעא אינן בני תורה, דמחוזא בני תורה? ע"ז נח.

Rava continued, "When I came to Pumbedisa, Nachmani overwhelmed me with precedents and teachings to the effect that it is prohibited. As to precedents, there was a similar occurrence in Nehardea where Shmuel prohibited it, and another in Tiberias where R. Yochanan prohibited it; and when I replied to him that [they gave that decision because in those towns the inhabitants] were not students of Torah, he retorted: [The inhabitants of] Tiberias and Nehardea are not students of Torah and those of Machuza are students of Torah!" **Avodah Zarah 58a**

G.

הווא דאתא לקמיה דרבא, אמר לו: במה אתה סועד? אמר לו: בתרנגולת פטומה ויין ישן. אמר ליה: ולא חיישת לדוחקא דציבורא? א"ל: אטו מדידהו קאכילנא? מדרחמנא קאכילנא דתנינא: (תהלים קמ"ה) עיני כל אליך ישברו ואתה נותן להם את אכלם בעתו, בעתם לא נאמר אלא בעתו - מלמד, שכל אחד ואחד נותן הקב"ה פרנסתו בעתו. אדהכי אתאי אחתיה דרבא דלא חזיא ליה תליסרי שני, ואתיא ליה תרנגולת פטומה ויין ישן, אמר: מאי דקמא? א"ל: נענתי לך, קום אכול. כתובות סז:

A man once applied to Rava [for maintenance]. 'What do your meals consist of?' he asked him. 'Of fat chicken and old wine', the other replied. 'Did you not consider', [the Rabbi] asked him, 'the burden of the community?' 'Do I', the other replied, 'eat of theirs? I eat [the food] of the All-Merciful; for we learned: The eyes of all wait for Thee, and Thou givest them their food in due season, this, since it is not said, 'in their season' but 'in his season', teaches that the Holy One, blessed be He, provides for every individual his food in accordance with his own habits'. Meanwhile there arrived Rava's sister, who had not seen him for thirteen years, and brought him a fat chicken and old wine. 'What a remarkable incident!' [Rava] exclaimed; [and then] he said to him, 'I apologize to you, come and eat'. **Kesubos 67b**

VIII. Ifra Hurmiz - The Queen Mother

A.

אפרא הורמיז אמיה דשבור מלכא שדרה דמא לקמיה דרבא, הוה יתיב רב עובדיה קמיה, ארחה אמר לה: האי דם חימוד הוא. אמרה ליה לבריה: תא חזי כמה חכימי יהודאי א"ל: דלמא כסומא בארובה? הדר שדרה ליה שתין מיני דמא, וכולהו אמרינהו, ההוא בתרא דם כנים הוה, ולא ידע, אסתייע מילתא ושדר לה סריקותא דמקטלא כלמי אמרה: יהודאי, בתוונא דלבא יתביתו. נדה כ:

Ifra Hurmiz, the mother of King Shapur, once sent some blood to Rava when R. Obadiah was sitting in his presence. Having smelled it he said to him, 'This is blood of lust'. 'Come and see', she remarked to her son, 'how wise the Jews are'. 'It is quite possible', he replied, 'that he hit upon it like a blind man on a window'. Thereupon she sent to him sixty different kinds of blood and he identified them all but the last one which was lice blood with which he was not acquainted. Luckily, however, he sent her a comb that exterminates lice. 'O, you Jews', she exclaimed, 'you seem to live in the inner chamber of one's heart'. **Nidah 20b**

B.

איפרא הורמיז אימיה דשבור מלכא שדרה קורבנא לרבא, שלחה ליה: אסקוה ניהליה לשם שמים. זבחים קטז:

Ifra Hurmiz, mother of King Shapur, sent an offering to Rava, with the request, Offer it up in honor of Heaven. **Zevachim 116b**

C.

איפרא הורמיז אימיה דשבור מלכא, שדרה ארבע מאה דינרי לקמיה דרבי אמי ולא קבלינהו שדינהו קמיה דרבא, וקבלינהו משום שלום מלכות. בבא בתרא י:

Ifra Hurmiz the mother of King Shapur sent four hundred dinarim to R. Ammi, but he would not accept them. She then sent them to Rava, and he accepted them, in order not to offend the Government. **Bava Basra 10b**

D.

ההוא גברא דאיחייב נגדא בבי דינא דרבא משום דבעל נכרית, נגדיה רבא ומית. אשתמע מילתא בי שבור מלכא, בעא לצעורי לרבא, אמרה ליה איפרא הורמיז אימיה דשבור מלכא

לברה: לא ליהוי לך עסק דברים בהדי יהודאי, דכל מאן דבעיין ממרייהו - יהיב להו. אמר לה: מאי היא? - בעין רחמי ואתי מיטרא. - אמר לה: ההוא משום דזימנא דמיטרא הוא. אלא לבעו רחמי האינדא, בתקופת תמוז, וליתי מיטרא. שלחה ליה לרבא: כוין דעתך ובעי רחמי דליתי מיטרא. בעי רחמי ולא אתי מיטרא. אמר לפניו: רבוננו של עולם (תהלים מ"ז) אלהים באזנינו שמענו אבותינו ספרו לנו פעל פעלת בימיהם בימי קדם, ואנו בעינינו לא ראינו אתא מיטרא עד דשפוך מרזבי דצפורי לדיגלת. תענית כד:

Once a certain man was sentenced by the Court of Rava to receive corporal punishment because he had intercourse with a Gentile woman. Rava had the man punished and he died. The matter reached the ears of King Shapur and he sought to punish Rava. Whereupon Ifra Hormuz, the mother of King Shapur, said to her son, Do not interfere with the Jews because whatever they ask of their G-d He grants them. The king asked her, For example? They pray and rain falls [she replied]. He retorted: This must have been because it is the season for rain; let them pray now, in the Tammuz [summer] cycle for rain. She sent a message to Rava: Concentrate now your mind and pray for rain. He prayed but no rain fell. He then exclaimed: Master of the Universe, O G-d, we have heard with our ears, our fathers have told us; a work Thou didst in their days, in the days of old. But as for us we have not seen [it] with our eyes. Whereupon there followed such a heavy fall of rain that the gutters of Machuza emptied their waters into the Tigris. **Taanis 24b**

IX. The Leader of Jewry

A.

ולבחר אביי מלך רבא במחווה דמן פומבדיתא היא כי היכי דמפרש בהרואה בר הדיא מפשר חילמי הוה . . . ניחה נפשיה דאביי ואתיא מתיבתא לקמך רבנן דכולי עלמא איכנפו לקמיה. ואע"ג דמדנח נפשיה דרב חסדא לא הוה גאון בסורא מיהו מלכותא דרבא טפי הוה נפישא והוה שליט טובא ואתקיים ביה ברכתא דרב יוסף כדאמרינן בפרק הוציאו לו רבא כד הוה אפטר מיפטר מבי רב יוסף הוה מסגי ואזיל לאחוריה ומנקף להו לכרעיה עד דמלא אסקפתא דבי רב יוסף דמא אתו ואמרו ליה לרת יוסף אמר ליה יהא רעוא דיתרום רישך אכולא כוכא ושני מלכותא דרבא הוו ארבע סרי שנין ושכיב בשנת תרס"ג. ובכולהו אילין שנין הוה חדא מתיבתא בפום בדיתא ובתר דשכיב הדר איפלאגין תרתי מתיבתא. אגרת דרבי שרירא גאון

89

After Abaye, Rava reigned in Mechuza as a continuation of the Pumbedeisa Mesivta, just as it is elucidated in "HaRoeh" (the ninth chapter of the tractate Berachos 56a): Bar Hedia was an interpreter of dreams, . . . [he interpreted a particular dream to mean:] Abaye's soul will depart and the Mesivta will come before you. [As a result,] Rabbis from around the world gathered before him. Even though there was no Gaon (Rosh Yeshiva) in Sura since the passing of Rav Chisda (twenty nine years before the reign of Rava and during that whole time there was only one Mesivta), the reign of Rava was greater [than than that of his predecessors]. It was a fulfillment of the blessing of Rav Yosef as it is stated in chapter "Hotzeiu Lo" (Yoma 53a): When Rava left the house [or Yeshiva] of Rav Yosef he walked backwards [and not seeing where he was going] he banged his feet to such an extent that the threshold of Rav Yosef was full of blood. They told Rav Yosef [who was blind]. He said to him: May it be G-d's will that your head will rise above the entire city. The total reign of Rava was fourteen years. He died in the year 352. Through all these years [from the death of Rav Chisda in the year 309 until the death of Rava in

the 352, a sum total of 43 years,] there was only one Mesivta. It was located in the area of Pumbedeisa. After Rava's death, it split into two separate Mesivtas. **The Letter of Rav Sherira Gaon p. 89**

B.

ואמר רבא: הני תלת מילי בעאי קמי שמיא, תרתי יהבו לי, חדא לא יהבו לי חוכמתיה דרב הונא ועותריה דרב חסדא - ויהבו לי, ענותנותיה דרבה בר רב הונא - לא יהבו לי. מועד קטן כח.

This too, Rava said: These three requests I made of Heaven; two were granted me and one was not. [I prayed for] the scholarship of R. Huna and the wealth of R. Chisda which were granted me; but the modest disposition of Rabbah son of R. Huna, that was not granted me. **Moed Katan 28a**

C.

אמר רבא: כמה טפשאי שאר אינשי דקיימי מקמי ספר תורה ולא קיימי מקמי גברא רבה, דאילו בס"ת כתיב ארבעים, ואתו רבנן בצרו חדא. מכות כב:

Rava observed: How dull-witted are those other people who stand up [in deference] to the Scroll of the Torah but do not stand up [in deference] to a great personage, because, while in the Torah Scroll forty lashes are prescribed, the Rabbis come and [by interpretation] reduce them by one. **Makkos 22b**

D.

אמר רבא: תיתי לי דכי אתא צורבא מרבנן לקמאי לדינא, לא מזיגנא רישי אבי סדיא כמה דלא מהפיכנא בזכותיה. שבת קיט.

Rava said: May I be rewarded for that when a disciple came before me in a lawsuit, I did not lay my head upon my pillow before I had sought [points in] his favor. **Shabbos 119a**

E.

הדר אוקים רבא אמורא עליה ודרש: דברים שאמרתי לפניכם טעות הן בידי. עירובין קד.

Rava thereupon appointed an interpreter (amora) and delivered the following discourse: The statement I made to you was an error on my part. **Eiruvin 104a**

X. From the Legacy of Rava

A.

אמר רבי [אמי]: ארבע מאה בעיאי בעו דואג ואחיתופל במגדל הפורח באויר, ולא איפשט להו חד. אמר רבא: רבותא למבעי בעיאי בשני דרב יהודה כולי תנווי בניזיקין, ואנן קא מתנינן טובא בעוקצין. וכי הוה מטי רב יהודה אשה שכובשת ירק בקדירה, ואמרי לה זיתים שכבשן בטרפיהן טהורים אמר: הויות דרב ושמואל קא חזינא הכא. ואנן קא מתנינן בעוקצין תלת סרי מתיבתא, ורב יהודה שליף מסאני ואתא מטרא, ואנן צוחינן וליכא דמשגח בן. אלא הקדוש ברוך הוא ליבא בעי, דכתיב (שמואל א' ט"ז) וה' יראה ללבב. סנהדרין קו:

R. Ammi said: Doeg and Ahitophel propounded four hundred problems with respect to a tower flying in the air, and not one was solved. **Rava observed: Is there any greatness in propounding problems?** In the years of Rav Yehudah the whole study was confined to Nezikin, whilst we study a great deal even of 'Ukzin; and when Rav Yehudah came to the law, 'If a woman preserves vegetables in a pot' — or as others say, 'olives which were preserved with their leaves are clean,' — he observed, 'I see here the discussion of Rav and Shmuel;' whilst we, on the other hand, have studied Ukzin at thirteen sessions, yet Rab Yehudah merely took off his shoes, and the rain came down, whilst we cry out [in supplication] but there is none to heed us. **But it is because the Holy One, blessed be He, requires the heart, as it is written, But the L-rd looketh on the heart. Sanhedrin 106b**

B.

מרגלא בפומיה דרבא: תכלית חכמה תשובה ומעשים טובים שלא יהא אדם קורא ושונה ובוטע באביו ובאמו וברבו ובמי שהוא גדול ממנו בחכמה ובמנין, שנאמר: (תהלים קי"א) ראשית חכמה יראת ה' שכל טוב לכל עושיהם. לעושים לא נאמר אלא לעושיהם - לעושים לשמה, ולא לעושים שלא לשמה. וכל העושה שלא לשמה נוח לו שלא נברא. ברכות יז.

A favorite saying of Rava was: The goal of wisdom is repentance and good deeds, so that a man should not study Torah and Mishnah and then despise his father and mother and teacher and his superior in wisdom and rank, as it says, The fear of the Lord is the beginning of wisdom, a good understanding have all they that do thereafter. It does not say, 'that do', but 'that do thereafter', which implies, that do them for their own sake and not for other motives. If one does them for other motives, it were better that he had not been created. **Berachos 17a**

C.

רבא בתר צלותיה אמר הכי: אלהי, עד שלא נוצרתי איני כדאי ועכשיו שנוצרתי כאלו לא נוצרתי, עפר אני בחיי, קל וחומר במיתתי, הרי אני לפניך ככלי מלא בושה וכלימה, יהי רצון מלפניך ד' אלקי שלא אחטא עוד, ומה שחטאתי לפניך מרק ברחמיך הרבים אבל לא על ידי יסורין וחלאים רעים. והיינו וידוי דרב המנונא זוטי ביומא דכפורי. ברכות יז.

Rava on concluding his prayer added the following: My G-d, before I was formed I was not worthy [to be formed], and now that I have been formed I am as if I had not been formed. I am dust in my lifetime, all the more in my death. Behold I am before Thee like a vessel full of shame and confusion. May it be Thy will, O L-rd my G-d, that I sin no more, and the sins I have committed before Thee wipe out in Thy great mercies, but not through evil chastisements and diseases! This was the confession of R. Hamnuna Zuti on the Day of Atonement. **Berachos 17a**

D.

דרבה ורב יוסף נשוק כיפי דפרת אהדדי, דאביי ורבא נשוק כיפי דדגלת אהדדי. מועד קטן כה:

At the time of death of Rabbah and R. Yoseph the rocks of the Euphrates kissed each other; at that of Abaye and Rava the rocks of the Tigris kissed each other. **Moed Katan 25b**

TIME LINE

<u>YEAR C.E.</u>	<u>EVENT</u>
192	The Birth of Rav Yehudah
247	The Death of Rav
253	The Death of Shmuel
257	The Reign of Rav Huna
297	The Death of Rav Huna - Reign of Rav Yehudah
299	The Death of Rav Yehudah - Reign of Rav Chisda
309	The Death of Rav Chisda - Reign of Rabbah
320	The Death of Rav Nachman
321	The Death of Rabbah bar Nachmeini - Reign of Rav Yosef
323	The Death of Rav Yosef
325	The Reign of Abaye
338	The Death of Abaye - Reign of Rava
352	The Death of Rava